

513988

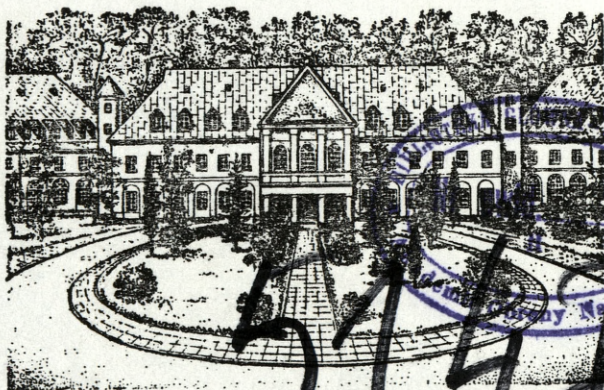

AKADEMIA OBRONY NARODOWEJ

Waldemar KITLER

**GRA OBRONNA
WYŻSZYCH KURSÓW OBRONNYCH**

nt.: **ORGANIZACJA OBRONY NARODOWEJ
W SYTUACJI KRYZYSU POLITYCZNO-MILITARNEGO**
(grupa centralna)

51476

WARSZAWA

1999

AKADEMIA OBRONY NARODOWEJ

Waldemar KITLER

**GRA OBRONNA
WYŻSZYCH KURSÓW OBRONNYCH**
nt.: ORGANIZACJA OBRONY NARODOWEJ
W SYTUACJI KRYZYSU POLITYCZNO-MILITARNEGO
(grupa centralna)

WARSZAWA

1999

Niniejszy materiał studyjny jest przeznaczony do wykorzystania na Wyższych Kursach Obronnych dla kierowniczej kadry administracji państwowej.

MYŚL PRZEWODNIA GRY DECYZYJNEJ

z uczestnikami Wyższych Kursów Obronnych Kadry Kierowniczej
Administracji Publicznej
(grupa centralna)

TEMAT:

ORGANIZACJA OBRONY NARODOWEJ W SYTUACJI KRYZYSU POLITYCZNO-MILITARNEGO

CELE:

1. Kształcące:

- a) rozwijanie zdolności wnikania w kompleksowe i trudne problemy oraz rozwiązania, rozwijanie pewności działania i wzajemnego zrozumienia,
- b) zapewnienie i zobrazowanie uczestnikom gry warsztatu pracy i sztuki negocjacji,
- c) doskonalenie warsztatu, formułowanie opcji i wyboru strategii działania.

2. Merytoryczne (gry):

- a) identyfikacja zagrożeń państwa i społeczeństwa oraz ich skutków,
- b) wypracowanie wniosków co do głównych kierunków doskonalenia Obrony Narodowej,
- c) określenie potrzeb w zakresie technik współdziałania poszczególnych elementów obrony narodowej w sytuacji kryzysowej,
- d) ćwiczenie:
 - procedur w sferze zarządzania kryzysowego, włączając w to proces podejmowania decyzji na forum instytucji międzynarodowych i na szczeblu państwa,
 - zdolności reagowania i dostosowywania się do potencjalnej sytuacji kryzysowej, w której możliwe jest zastosowanie wszystkich środków państwowych (z siłami zbrojnymi włącznie) oraz organizacji pozarządowych.

CZAS: 5 x 45'

CZAS OPERACYJNY: Zgodny z czasem astronomicznym.

MIEJSCE: Wydział Strategiczno-Obronny AON

UCZESTNICY: Słuchacze Wyższych Kursów Obronnych, kadra dydaktyczno-naukowa AON, przedstawiciele instytucji państwowych.

FORMA: Gra kombinowana z elementami gry sztabowej i problemowej.

ZAGADNIENIA DO ROZPATRZENIA:

1. Ocena stopnia i charakteru zagrożenia obszaru RP oraz skutków kryzysu.
2. Ocena głównych kierunków działania państwa w dziedzinie:
 - a) polityki zagranicznej,
 - b) gospodarczej i wyżywienia,
 - c) ochrony ludności (osób, dóbr i środowiska),
 - d) porządku i bezpieczeństwa publicznego,
 - e) obrony militarnej,
 - f) polityki informacyjnej,
 - g) legislacji obronnej.
3. Przedstawienie propozycji organizacji działań państwa w sferze kierowania obroną i współdziałania:
 - a) analiza gotowości pokojowego systemu kierowania państwem do podjęcia działań w sytuacji kryzysowej;
 - b) koncepcja struktur i sposobu kierowania obroną narodową w sytuacji kryzysowej, określenie potrzeb w tym zakresie.
4. Zasadnicze problemy organizacji obrony narodowej w aspekcie terytorialnym.
5. Wstępna koncepcja wydzielenia środków finansowych z budżetu państwa.

USTALENIA ORGANIZACYJNO-METODYCZNE:

1. Przebieg gry decyzyjnej (organizacja gry)

Gra decyzyjna odbędzie się w etapach:

- **Etap wstępny** rozpocznie się instruktażem (kilka dni przed zajęciami), w czasie którego uczestnicy zostaną zapoznani z ideą gry decyzyjnej, dokonany zostanie podział na zespoły robocze (wag potrzeb) i wręczone doku-

menty ćwiczenia (wprowadzenie do gry - założenie nr 1) wraz z określeniem zadań zespołów do czasu zajęć zasadniczych.

- **Etap pierwszy** (w dniu zajęć - 2-3 godz.) po czynnościach inauguracyjnych zajęcia nastąpi wysłuchanie głównych tez stanowiących rezultat prac w etapie wstępnym. Następnie, obydwie zespoły przystąpią do pracy zgodnie z ustaleniami poczynionymi na instruktażu i w czasie rozpoczęcia zajęć.

- **Etap drugi** (w dniu zajęć - 1-2 godz.) stanowi końcowy etap gry, w czasie którego przedstawione zostaną ostateczne opcje rozwiązań.

2. Zadania uczestników gry

1) Po otrzymaniu „Myśli przewodniej gry ...” i założenia nr 1, uczestnicy gry dokonują oceny sytuacji strategicznej państwa i, zgodnie z treścią zagadnień oraz własnymi przemyśleniami, przygotowują *pisemny materiał studyjny* (do 4 stron maszynopisu) dotyczący rozpatrywanych kwestii.

2) W celu nadania wysokiej wartości przygotowanym materiałom zaleca się poparcie ich stosownymi kalkulacjami i diagnozą stanu prawnego w państwie.

3) W pierwszym etapie gry uczestnicy dokonują niezbędnej weryfikacji rezultatów swoich dociekań i, korzystając z pomocy osób prowadzących grę, przygotowują ostateczną wersję swoich rozwiązań.

4) W drugim etapie gry odbędzie się prezentacja głównych problemów rozwiązań, po czym przeprowadzona będzie dyskusja nad ich treścią.

3. Skład zespołu prowadzącego

Lp.	DZIEDZINA	INSTYTUCJA
1.	Polityka zagraniczna	BBN, DSO MON, WS-O
2.	Gospodarka i wyżywienie	BBN, DSO MON, WS-O
3.	Ochrona ludności	MOŚZNiL, DSO MON, UZK i OC
4.	Porządek i bezp. publiczne	MSWiA
5.	Obrona militarna	DSO MON, WS-O
6.	Polityka informacyjna	DSO MON, BBN, WS-O
7.	Legislacja obronna	DSO MON, WS-O

ZAŁĄCZNIKI:

1. Wyciąg z decyzji Prezesa Rady Ministrów
2. Uzasadnienie problematyki gry i jej istota.
3. Wzór Raportu z gry ...
4. Wprowadzenie do gry decyzyjnej ... załozenie nr 1
5. Informacje dodatkowe do Wprowadzenia do gry decyzyjnej .załozenie nr 2.
6. Inne wg potrzeb (Decyzja OBWE, UZE, mapa sytuacji kryzysowej, itd.).

Konsultanci merytoryczni:

1. P. GÓRSKI - DSO MON
2. E. JENDRASZCZAK - DSO MON
3. K. KORZECKI - DSO MON
4. L. PIWOWARSKI - UZKiOC
5. Z.A. POZNAŃSKI
6. T. STEFANIAK - URM
7. W. SZYMCZYK - MSWiA
8. S. WILCZKOWIAK - DSO MOŚZNIŁ

WYCIĄG Z DECYZJI
PREZESA RADY MINISTRÓW „NIEBIESKICH”
nr 01 z dnia (...), Warszawa

w sprawie podjęcia nadzwyczajnych działań rządu w sytuacji kryzysu
polityczno-militarnego

Na podstawie Art. 5. Ustawy z 8 sierpnia 1996 r. o organizacji i trybie pracy Rady Ministrów oraz o zakresie działania ministrów (Dz.U. Nr 106 poz.492 i Nr 156 poz. 775), zarządza się co następuje:

§ 1.

Tworzy się Zespół Ekspertki do Spraw Zarządzania w Sytuacjach Kryzysowych, zwany dalej „Zespołem”.

§ 2.

W skład Zespołu wchodzi : *ze względu na zmieniający się skład uczestników WKO – składu nie podaje się.*

§ 3.

Celem prac Zespołu jest:

1) przygotowanie oceny zagrożenia państwa w sytuacji kryzysu polityczno-militarnego oraz koncepcji działań na arenie międzynarodowej i wewnętrznej,

2) realizacji zadania głównego służy wykonanie zadań szczegółowych:

a. przedstawienie opcji zagrożeń bezpieczeństwa państwa w sytuacji kryzysu polityczno-militarnego.

b. zaproponowanie działania państwa w dziedzinie:

a) polityki zagranicznej,

b) gospodarczej i wyżywienia,

- c) porządku i bezpieczeństwa publicznego,
- d) obrony militarnej,
- e) ochrony ludności,
- f) polityki informacyjnej,
- g) legislacji obronnej

c. przedstawienie propozycji organizacji działań państwa w sferze kierowania obroną i współdziałania.

d. określenie zasadniczych problemów organizacji obrony narodowej w aspekcie terytorialnym.

e. przedstawienie koncepcji wydzielenia środków finansowych z budżetu państwa.

§ 4.

1. Organizacja pracy zespołów:

a) skład zespołów: (ze względów ćwiczebnych nie podaje się).

b) w zespole wyznacza się przewodniczącego odpowiedzialnego za przygotowanie sprawozdań z pracy zespołu (ze względów ćwiczebnych przewodniczących wyznaczy kierownik gry).

2. Harmonogram pracy:

a. w dniach **D-3;2** dokonać wstępnej oceny sytuacji państwa i przedstawić, w postaci zwartych opracowań, opcje działań państwa zgodnie z zadaniami szczegółowymi,

b. w dniu „**D**” (*dzień zajęć na WKO*) przeprowadzić grę decyzyjną, w toku której dokonać koniecznej weryfikacji przygotowanych opcji rozwiązań,

c. dokonać konfrontacji rezultatów prac zespołów, metodą seminaryjną, po czym - przygotować „**Raport z gry**”, stanowiący materiał pomocniczy do decyzji Premiera w sprawie dalszych prac rządu w sytuacji kryzysowej,

d. do prac w etapie wstępnym każdy z ekspertów wykorzystuje pracowników podległych mu instytucji (*dla celów ćwiczebnych również materiały pomocnicze dla WKO*),

e. nadzór organizacyjno-metodyczny nad pracami zespołów sprawować będzie.....(*dla celów ćwiczebnych - mjr dr inż. Waldemar KITLER*).

§ 5.

Zespół zakończy swoje działanie po ustaniu przyczyn jego utworzenia, zgodnie z decyzją Prezesa Rady Ministrów.

§ 6.

Członkowie Zespołu ponoszą odpowiedzialność za zachowanie tajemnicy wojskowej i państwowej.

§ 7.

Decyzja wchodzi w życie z dniem podpisania.

PREZES RADY MINISTRÓW

.....

UZASADNIENIE PROBLEMATYKI GRY I JEJ ISTOTA

1. Identyfikacja problematyki gry

Kilka ostatnich lat w historii państwa polskiego przepełnione jest dążeniami społeczeństwa i jego władz do osiągnięcia godnego poziomu życia i rozwoju. Pragnienia te nie zawsze pozostają w zgodzie z procesami społecznymi zachodzącymi z państwie i jego najbliższym - strategicznym - otoczeniu.

Polska, jako podmiot stosunków międzynarodowych, staje się aktorem procesów, których właściwy bieg leży w żywotnym interesie całego narodu. Wyprzedzają one często poziom świadomości społecznej i gotowości państwa do sprostania ich wymaganiom. Zjawiska integracyjne wymagają odejścia od zimnowojennego stylu pojmowania bezpieczeństwa państwa - bezpieczeństwa, które nie może sprowadzać się wyłącznie do działania na rzecz przygotowania się do klasycznie pojmowanej wojny, ale także do przeciwdziałania jej i innym formom zagrożeń poprzez zapobieganie ich przyczynom i skutkom. Sprowadza się to zatem do działań od konstrukcji spójnego - odpowiadającego wymaganiom współczesności - prawa w sferze bezpieczeństwa narodowego począwszy, poprzez właściwą budowę obrony narodowej, na świadomie i obronnie przygotowanym społeczeństwie kończąc.

Niezwykle bolesnych dowodów „złego” myślenia i opieszałego działania doznaje społeczeństwo niemal każdego dnia. Odwlekają się decyzje strategiczne dla bezpieczeństwa państwa ze względu na brak solidnych podstaw prawnych i rozdziału kompetencji między poszczególne ogniwa władzy i administracji. Prywatyzacja „rozbiła” niestety system świadczeń rzeczowych na rzecz obronności. Terytorialne i samorządowe organy władzy i administracji nie mają dostatecznych możliwości zapewnienia społecznościom lokalnym akceptowalnych warunków życia w razie zagrożeń, a dzieje się to nadal głównie za sprawą centralizacji decyzji w sferze planowania obrony cywilnej, zadań obronnych gospodarki i każdego obywatela z osobna.

Szczególnie dotkliwym przykładem nieudolności centralnego rozdzielnictwa praw i powinności okazała się powódź w połowie 1997 roku na olbrzymich połaciach Polski. Budzi ona potrzebę refleksji nad ideą obrony narodowej (bezpieczeństwa narodowego).

Pewną nadzieję, na drodze ku lepszemu, rozbudziły procesy integracyjne ze strukturami europejskimi, a także narodowe (wewnętrzne) działania proobronne jakimi są: wszczęcie procesu narodowego planowania obronnego, projekty nowych aktów prawnych w dziedzinie obronności i bezpieczeństwa państwa, a głównie oddolne inicjatywy społeczne, które zdały najlepszy egzamin w czasie wspomnianej klęski żywiołowej.

W polskiej myśli teoretycznej, a co najważniejsze - i w praktyce - rodzi się idea **Obrony Narodowej** rozumianej jako **całokształt sił i środków państwa i społeczeństwa, ich wzajemne relacje i proces oddziaływania na otoczenie, w celu zapobiegania i przeciwdziałania wszelkiego rodzaju zagrożeniom godzącym w interes narodowy.**

Obrona narodowa obejmuje dwa główne elementy. Jednym z nich jest, dotąd ściśle sformalizowany i sterowany centralnie, *System Obrony Państwa* rozumiany jako *wewnętrznie skoordynowany i uporządkowany układ elementów organizacyjnych, ludzkich i materiałowych oraz powiązań między nimi mający na celu przeciwdziałanie zagrożeniom bezpieczeństwa państwa i ich skutkom.* Ten element obrony narodowej stanowi formę realizacji funkcji państwa wobec społeczeństwa i jego organizacji, której realizacja wynika z istoty polityki obronnej państwa, jego budżetu i rozdziału kompetencji i obowiązków pomiędzy poszczególne podmioty państwa (organa władzy i administracji, instytucje i organizacje państwowe oraz prywatne, którym powierzono zadania obronne).

Niejako z boku, do niedawna niezauważalna, budzi się idea *samoobrony powszechnej* - drugiego elementu obrony narodowej, rozumianej jako *dziedzina samoorganizacji społeczności lokalnej obejmująca działania z zakresu bezpieczeństwa narodowego.*

To właśnie ta część obrony narodowej zdała najlepiej egzamin w czasie klęski powodzi, a nie dostrzeżenie jej sprawiło jedynie, że wielu ludzi, peł-

nych zapału i woli działania nie mogło w pełni przysłużyć się idei samoobrony, a to z uwagi na brak niezbędnych umiejętności i choćby podstawowej organizacji działań na szczeblu najniższym (rodzina, dom, ulica, wieś, miasto, gmina). Wszystko to co miało miejsce w rejonach klęski rodziło się z dnia na dzień i świadczyć jedynie może o tym, że zjawisko samoobrony istnieje, bez względu na wolę i decyzje władz szczebla centralnego. Dla uzupełnienia dodajmy, że owa samoobrona przejawiać się może w takich sferach jak *bezpieczeństwo publiczne, bezpieczeństwo socjalne, ratownictwo, samopomoc, ochrona dóbr kultury* (wyróżnijmy ją celowo, choć mogłaby stanowić część działań ratowniczych), a także *obrona przed agresją (zbrojna i bierna)* itd.

Cały wysiłek państwa musi zmierzać do pogodzenia i zharmonizowania tych dwu elementów obrony narodowej. Idea owego działania zawiera się w konieczności pogodzenia interesów państwa z interesami społeczności lokalnych w wykreowaniu prawa obronnego doceniającego inicjatywy oddolne, a także we właściwej konstrukcji obronnej państwa polegającej m.in. na stworzeniu spójnej organizacji terytorialnej, w podstawowych dziedzinach jego funkcjonowania (gospodarczej, obronnej, ochrony środowiska, etc.).

W innym – rozwojowym – ujęciu Obrona Narodowa obejmuje dwa podsystemy funkcjonalne. Jeden z nich – to podsystem obrony militarnej, zaś drugi – to podsystem obrony niemilitarnej (cywilnej). Obydwa te elementy nawzajem się uzupełniają i wspierają, w sferze moralnej i materialnej.

Podstawę myślenia i działania obronnego i jego pierwszy etap stanowi właściwa identyfikacja zagrożeń państwa, w tym zagrożeń polityczno-militarnych, ich przyczyn i skutków. Wstępne choćby rozważenie owego problemu pozwala stwierdzić, że zagrożenia polityczno-militarne nie wiążą się tylko z groźbą konfrontacji zbrojnej, ale także z zagrożeniem dla środowiska naturalnego, trudnościami gospodarczymi, problemami społecznymi i narodowościowymi, epidemiami, problemami w sferze wyżywienia ludności, opieki zdrowotnej i weterynaryjnej, i wielu innymi. Tylko należyte poznanie ryzyka zagrożeń i ich skutków może stanowić podstawę dalszego, szeroko pojętego działania obronnego.

Chyba jednym z największych mankamentów polskiego bezpieczeństwa jest oddzielenie problematyki czysto obronnej, kojarzącej się z obroną militarną, od innych sfer bezpieczeństwa. Sprawilo to, że głównie na szczeblu centralnym istnieje znaczne „rozmycie” kompetencji i odpowiedzialności między różnych aktorów sceny władzy politycznej i administracji państwowej.

Mimo, iż bezpieczeństwo narodowe jest problemem ponadresortowym, poszczególnymi jego sferami kierują odpowiadający im ministrowie, a najbardziej niepokojącą rzeczą jest fakt braku centralnej instytucji rządowej obejmującej swymi kompetencjami wszystkie dziedziny bezpieczeństwa narodowego.

Mnożenie przykładów nie przyniesie chyba niczego innego niż wniosku, że istnieje poważna luka w administracji centralnej, polegająca na braku swoistego **sekretariatu obrony** - organu administracyjnego (sztabowego) funkcjonującego u boku premiera, jako element administracji rządowej, skupiający problemy bezpieczeństwa państwa we wszystkich dziedzinach (gospodarczej, politycznej, edukacji, zagranicznej, militarnej, ekologicznej, społecznej itd.). Organem takim, po pewnych korektach, mogłoby być Biuro Bezpieczeństwa Narodowego, lecz z uwagi na stan prawny obowiązujący w państwie i formalny „zgon” KOK-u, funkcjonujące pod nadzorem premiera rządu (tym bardziej, że przewidziana w Konstytucji RP Rada Gabinetowa przy Prezydencie RP nie ma uprawnień prawodawczych, przysługujących Radzie Ministrów). Rezultatem owych niejasności kompetencyjnych jest „zatrzymanie” się kreacji bezpieczeństwa na szczeblu każdego ministra (równorzędnego) z osobna, a koordynacja na poziomie najwyższym „kuleje”, często z braku woli i mocy politycznej, a równie często z powodu partykularnych interesów ugrupowań politycznych.

Niech za przykład posłuży „los” „Polityczno-strategicznego planu obrony RP”, który mimo że podpisany przez Prezydenta „oczekuje” na rządowe rozporządzenie w sprawie planowania obronnego. Należy podkreślić, że tylko siła woli wielu bezimiennych urzędników administracji centralnej i wojewódzkiej przy wsparciu wielu ministrów (równorzędnych) i wojewodów

sprawiła, że „Plan” stał się pierwszym, narodowym spojrzeniem na problemy szeroko pojętej obrony państwa.

Rozporządzenie RM w sprawie planowania obronnego to jednak za mało. To ustawodawca musi w jak najszybszym czasie stworzyć jasne ustawy dotyczące planowania i programowania obronnego. Pierwsza z nich powinna określić cele bezpieczeństwa (obrony) i misje poszczególnych elementów obrony narodowej), wsparte dalekosiężnymi kalkulacjami finansowo-rzeczowymi, a oparte na analizie zagrożeń bezpieczeństwa państwa. Druga ustawa określa kilkuletni program budowy obrony państwa, szczegółowe nakłady w rozbiciu na poszczególne sfery jego działalności etc.

Ukoronowaniem tegoż jest ustawa budżetowa, co razem tworzy tercet „Plan-Program-Budżet” stanowiący podstawę działania zorganizowanego państwa, także w sferze bezpieczeństwa.

Wrześniowe (1997 r.) posiedzenie rządu, z udziałem Prezydenta, w sprawie sił zbrojnych, stanowi pewien krok na drodze ku lepszemu, lecz nie oznacza jeszcze, że problem został rozwiązany. Szkoda również, że jak stwierdził premier, „Ściśle tajny dokument, pierwszy zawierający uporządkowaną wizję zmian w wojsku na tak długie lata, **ma jedynie rangę decyzji i będzie wytyczną dla przyszłych konstruktorów budżetu MON i wojskowych sztabów**” (podkreślenie autora). Szkoda dlatego, że w państwie demokratycznym akty tej rangi nie mogą stanowić tabu dla ogółu obywateli, było nie było tych, którzy są tym szczególnie zainteresowani, bo przecież oni płacą na to podatki i czerpią korzyści wymierne (uczestniczą w sferze produkcyjnej) i niewymierne (choćby poczucie bezpieczeństwa). Tego typu działania „dobre” były w czasie kompletnego wywłaszczenia społeczeństwa i centralnego rozdzielnictwa, lecz nie w czasach, gdy naród stanowi rzeczywisty rdzeń bezpieczeństwa państwa. Są owszem rzeczy tajne, lecz chyba nie wszystkie.

Zarządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 15 kwietnia 1998 r. w sprawie Komitetu Rady Ministrów do Spraw Zarządzania w Sytuacjach Kryzysowych zainauguowało proces tworzenia systemu reagowania kryzysowego, który nie jest niestety pozbawiony błędów proceduralnych i prawnych. Do-

wodzą tego wnioski z ćwiczeń międzynarodowych: „CMX-98” i „CRISEX-98”, a także rezultaty badań naukowych, często spoczywające na półkach bibliotecznych i w kancelariach urzędów państwowych.

Mimo braków i niedociągnięć, należy szukać rozsądnych rozwiązań w ramach obowiązującego stanu prawnego, z uwzględnieniem prognoz rozwoju obronności. Rodzą się zatem generalne problemy, których choćby częściowe wykreowanie stanowi istotę wielu działań, a w tym gier decyzyjnych, rozgrywanych na różnych szczeblach, a dzięki doskonałej okazji również w *Akademii Obrony Narodowej, najważniejszej kuźni świadomości obronnej w państwie polskim.*

2. Istota gry decyzyjnej

Gra decyzyjna stanowi skoordynowany proces międzyludzki, ze zgranym zastosowaniem ścisłych reguł, skupiony wokół nadrzędnych idei oraz zbudowany w celu dostarczenia rezultatu związanego z jego celami.

Gry organizuje się z uwagi na fakt, iż często przywódcy polityczni, przedstawiciele władz państwowych i dowódcy wojskowi nie mogą w należytym czasie rozwiązać problemów pojawiających się w sferze ich działalności. Pozwalają one na często spontaniczne i niestandardowe podejście do problemu bez podporządkowywania się woli kierownictwa, a co za tym idzie na eksperckie wykreowanie opcji rozwiązań, które choć nie stanowią ostatecznej odpowiedzi i nie dostarczają jedynej metody rozwiązania problemu stanowią olbrzymi krok na drodze do celu.

W swej czystej postaci gry odbywają się, z zachowaniem kanonów procedury przygotowania, przeprowadzenia i podsumowania, w sytuacjach szczególnie trudnych lub w ramach szkolenia obronnego (znane wszystkim pojęcie „gry wojenne”). W drugim przypadku organizatorom gier przyświecają różne cele, a głównie:

1. Tworzenie opcji bezpieczeństwa państwa (na każdym szczeblu).
2. Kreowanie idei proobronnych poprzez wnikliwe wnikanie w kompleksowe i trudne problemy oraz rozwiązania.
3. Tworzenie warsztatu trudnej sztuki negocjacji i współpracy.

4. Syntetyzowanie różnych informacji i kreowanie wiernych, wyczerpujących i skoordynowanych rezultatów.

Obok tych zasadniczych celów, pojawiają się również cele wynikające z misji uczelni wyższej:

1. Kształcenie i „trenowanie” uczestników gier.
2. Kreowanie pewności działania (nieograniczona wolność wypowiedzi) i wzajemnego zrozumienia.

3. Prezentacja obrazu warsztatu pracy uczestników gry.

W celu uniknięcia ewentualnych skojarzeń z sytuacją realną, scenariusz sytuacji międzynarodowej ma charakter ogólny, lecz mimo to zawiera dostateczną ilość informacji, niezbędnych dla zrozumienia kontekstu sytuacji i właściwej interpretacji zdarzeń. W reagowaniu na tę sytuację można przewidzieć użycie różnych środków państwowych i międzynarodowych, lecz - bez względu na ich rodzaj - działania utrudnione są z uwagi na zaangażowanie militarne państw-uczestników napiętej sytuacji międzynarodowej (ostrego sporu międzynarodowego). Utrudnione jest więc udzielenie pomocy humanitarnej, bez wsparcia i ochrony ze strony sił zbrojnych zaangażowanych humanitarnie państw.

Scenariusz gry zawiera następujące elementy:

1. Sytuację międzynarodową, w zakresie bezpieczeństwa, w regionie Europy Środkowo-Wschodniej.

2. Sytuacje wewnętrzne poszczególnych państw, które ulegają takiemu pogorszeniu, iż coraz bardziej utrudniają udzielenie pomocy humanitarnej i przeprowadzenie operacji pokojowej.

3. Sytuację w państwie „NIEBIESCY”, której ocena w aspekcie międzynarodowym i wewnętrznym stanowi podstawę działań w sferze obrony interesów narodowych.

4. Inne dane i informacje uzupełniające, związane m.in. z udoskonalaniem treści i kształtu gry.

OGÓLNY WZÓR UKŁADU I TREŚCI
„RAPORTU PRZEWODNICZĄCEGO ZESPOŁU GRY DECYZYJNEJ
W ZAKRESIE REALIZACJI ZADAŃ OBRONNYCH PAŃSTWA”
(wariant)

RAPORT

z posiedzenia zespołu decyzyjnego w dniu ... w sprawie oceny zagrożenia państwa oraz koncepcji działań w sytuacji kryzysu polityczno-militarnego.

1. Zespół ekspertów na posiedzeniu w dniu... ocenił, że sytuacja państwa jest...

Za najgroźniejsze dla terytorium państwa i społeczeństwa uważamy:

- a. w dziedzinie politycznej...,
- b. w dziedzinie gospodarczej i wyżywienia...,
- c. w dziedzinie porządku i bezpieczeństwa publicznego...,
- d. w dziedzinie ochrony ludności i środowiska...,
- e. w dziedzinie militarnej...,
- f. w sferze informacyjnej... .

Liczyć się należy z możliwością.....

Przewidywać należy, że.....

(tu następuje ogólna diagnoza i prognoza zagrożenia państwa w podstawowych dziedzinach jego funkcjonowania)

2. Wobec takiej oceny uznajemy, że główne zadania obronne państwa są następujące:

a. w dziedzinie polityki zagranicznej.....

Za główne i najpilniejsze należy uznać.....

b. w dziedzinie gospodarczej i wyżywienia

Za główne i najpilniejsze należy uznać.....
.....

(analogicznie w pozostałych dziedzinach funkcjonowania państwa)

3. Ogólne możliwości i sposoby realizacji zadań:

Do realizacji powyższych zadań należy... . Możliwe jest wykorzystanie (wykonanie) Koniecznym wydaje się nawiązanie współpracy z i dążenie do uzyskania pomocy międzynarodowej w zakresie... .

4. Kierowanie:

Aktualny stan organów władzy umożliwi (nie umożliwi) kierowanie obroną państwa w sytuacji kryzysowej i realizację zadań priorytetowych. Zespół proponuje (tu szczegóły w sferze kierowania np.: utworzenie zespołu antykryzysowego i inne).

5. Organizacja obrony państwa w aspekcie terytorialnym.....
.....

Główny wysiłek współpracy skupić na.....
.....

Za niezbędne należy uznać.....
.....

6. W celu pokrycia kosztów, należy.....
.....

Przewodniczący Zespołu Nr ...
.....

**WPROWADZENIE DO GRY DECYZYJNEJ
NA WYŻSZYCH KURSACH OBRONNYCH
(założenie 1)**

(Uwaga: Materiał przekazywany uczestnikom gry na kilka dni przed jej
rozpoczęciem)

**I. TEMAT: ORGANIZACJA OBRONY NARODOWEJ W
SYTUACJI KRYZYSU POLITYCZNO-MILITARNEGO**

II. SYTUACJA OGÓLNA:

ASPEKT POLITYCZNY

BRAZOWI

Zmiany polityczne i gospodarcze BRAZOWYCH w aspekcie wewnętrznym i zewnętrznym nie następują zgodnie z życzeniem władz państwa i opinii publicznej.

BRAZOWI są nadal poważnym partnerem gospodarczym NIEBIESKICH, co daje im możliwość uzależnienia przemysłu przetwórczego NIEBIESKICH od dostaw surowców, w tym ropy, gazu i rudy żelaza. Oficjalnie nie ma sygnałów, że BRAZOWI usiłują wykorzystać do celów politycznych swoją pozycję głównego dostawcy. Nie można jednak wykluczyć, że w przyszłości czynnik ten zostanie wykorzystany. Nie ma również bezpośrednich sygnałów by dążyli do politycznego izolowania NIEBIESKICH. Nadal jednak władze BRAZOWYCH twierdzą, że rozszerzenie NATO jest równoznaczne z próbą izolowania i wzrostem zagrożenia BRAZOWYCH. Wstąpienie NIEBIESKICH do NATO nie zyskało ich akceptacji, a dla ugrupowań politycznych stanowi zasadniczy argument w walce o przejęcie władzy w państwie.

Dążenie BRAZOWYCH do wywierania wpływu na rozwój sytuacji w państwie CZERWONYCH oraz do dominacji w strefie swoich dawnych wpływów (państwa postkomunistyczne), wiąże się z próbą utworzenia konkurencyjnego dla NATO sojuszu obronnego, obejmującego państwa sojusznicze BRAZOWYCH. Wypowiedź ministra spraw zagranicznych BRAZOWYCH adresowana w szczególności do sąsiadów, że „polityka zagraniczna i polityka bezpieczeństwa powinny dać priorytet siłowemu rozstrzygnięciu konfliktów przede wszystkim na terytorium byłego „Związku Państw Socjalistycznych” (ZPS), świadczy o znacznym wpływie wojskowych na politykę zagraniczną tego kraju.

Państwa zachodnie, zajęte problemami zjednoczonej Europy i państw bałkańskich, swoją przyzwalającą postawą umacniają BRAZOWYCH w przekonaniu do słuszności ich polityki zagranicznej.

W dalszym ciągu trwa konflikt w autonomii BRAZOWYCH; siły BRAZOWYCH uwikłane są w konflikty regionalne w państwach azjatyckich. Istnieją nadal potencjalne punkty zapalne, które mogą doprowadzić do starć zbrojnych. Jednym z nich jest coraz głośniejsza idea autonomii Obwodu Nadbałtyckiego BRAZOWYCH, a mającego wiele więzi historycznych z państwem ZIELONYCH.

Stan zdrowia prezydenta BRAZOWYCH rodzi obawę, że może dojść ponownie do walki o sukcesję. Politycy zabiegający o poparcie armii mogą uczynić wszystko, by dać jej okazję do zrekompensowania swoich niepowodzeń szybką i skuteczną akcją zbrojną w strefie wpływów BRAZOWYCH.

Niepokojący jest wzrost popularności komunistów i nacjonalistów. Doprowadzić to może do wyeksponowania idei imperialnych na terenie byłego „ZPS”.

Użycie przez BRAZOWYCH broni masowego rażenia jest mało prawdopodobne z uwagi na odstraszcający, równoważny potencjał Zachodu.

Media BRAZOWYCH chcąc zyskać więcej zwolenników ulegają komunistycznym i nacjonalistycznym tendencjom. Część prasy pisze o NIEBIESKICH w negatywnym świetle. Rozbieżność faktów prezentowanych przez

media BRAZOWYCH świadczy o ich uległości wobec poszczególnych ugrupowań władzy.

W nowym budżecie BRAZOWYCH dokonano szeregu cięć w wydatkach socjalnych, a kontynuacja prywatyzacji zwiększa liczbę bezrobotnych, głównie w przemyśle ciężkim. Liczne strajki, wzrost bezrobocia, przestępczości i zaniżenie poziomu wyżywienia, jako skutki bezwzględного procesu reform, przyczyniają się do jego spowolnienia.

GRANATOWI

Polityka GRANATOWYCH opiera się na ogół na zasadach dobrosąsiedzkich stosunków. Obawiając się dominacji BRAZOWYCH dążą do zapewnienia sobie gwarancji bezpieczeństwa i pomocy ekonomicznej ze strony Zachodu, kosztem ustępstw w dziedzinie zbrojeń nuklearnych.

Umowa o współpracy wojskowej między GRANATOWYMI a BRAZOWYMI (listopad 1995 r.) nie stanowi bezpośredniego zagrożenia bezpieczeństwa NIEBIESKICH. Przyczynia się ona do normalizacji stosunków między tymi państwami.

Nie rokuje powodzenia propozycja prezydenta GRANATOWYCH (w Bonn) utworzenia „trójkąta” GRANATOWI-NIEBIESCY-BRUNATNI. Może to doprowadzić do przeorientowania polityki GRANATOWYCH w kierunku przystąpienia do Układu Taszkienckiego „O bezpieczeństwie zbrojnym wspólnoty”. Sygnałem tego jest chociażby akceptacja przez GRANATOWYCH projektu wspólnej ochrony obszaru powietrznego członków wspólnoty.

Rozwiązany problem Floty Czarnomorskiej stanowi poważny krok na drodze do normalizacji stosunków BRAZOWI-GRANATOWI.

Ustępstwa GRANATOWYCH wobec BRAZOWYCH podyktowane są trudną sytuacją gospodarczą i uzależnieniem gospodarczym od centrum przemysłowego byłego „ZPS”. Stan gospodarki GRANATOWYCH ocenia się jako trudny. Nie ma w państwie GRANATOWYCH sił politycznych wrogo nastawionych do NIEBIESKICH na tyle silnych, które mogłyby doprowadzić do destabilizacji władzy i wywołania niepokojów społecznych na większą skalę.

Media GRANATOWYCH są na ogół przychylnie NIEBIESKIM. Jednak część z nich, szczególnie prasa regionalna na zachodzie GRANATOWYCH, zamieszcza wrogie i niechętnie NIEBIESKIM materiały.

CZERWONI

CZERWONI, borykając się ze znacznymi trudnościami gospodarczymi, ulegają coraz bardziej wpływowi BRAŻOWYCH. Unia gospodarcza z BRAŻOWYMI ma zapewnić dostawy nośników energii po cenach BRAŻOWYCH, w zamian za bezpłatną dzierżawę baz wojskowych. Podporządkowanie CZERWONYCH wiąże się z przejmowaniem ich majątku przez holding BRAŻOWYCH i ustanowieniem nadzorca BRAŻOWYCH w randze zastępcy szefa resortu. Sytuacja CZERWONYCH jest najlepszym dowodem ekspansywnej polityki BRAŻOWYCH na obszarze państw byłego „ZPS”.

Słabe struktury związkowe, podporządkowanie mediów, słabość parlamentu i innych instytucji władzy sprawiają, że mimo trudnej sytuacji społecznej nie dochodzi do protestów na szeroką skalę. Od początku 1997 roku nasilają się protesty skrajnej opozycji, tłumione są jednak z całą bezwzględnością przez aparat przymusu wierny prezydentowi.

W ostatnim czasie CZERWONI wspierają BRAŻOWYCH w dążeniach do restauracji ich wpływów imperialnych. CZERWONI popierają veto BRAŻOWYCH wobec idei rozszerzenia NATO, a także są za utrzymaniem ścisłych więzi z krajami bałtyckimi.

Prezydent CZERWONYCH, chcąc umocnić swoją władzę, stwarza atmosferę zagrożenia i wrogości, dzięki czemu udaje mu się wprowadzić pozakonstytucyjne przepisy i decyzje oraz stosować nadzwyczajne środki sprawowania władzy.

CZERWONI uaktywniają swoją działalność w dziedzinie militarnej, porządku i bezpieczeństwa publicznego. Wspólne ćwiczenia z armią BRAŻOWYCH podnieść mają morale żołnierzy i pewność bezpieczeństwa społecznego CZERWONYCH. Zacieśnia się współpraca służb granicznych BRAŻOWYCH i CZERWONYCH na granicy z NIEBIESKIMI i innymi krajami (GRANATOWI, ZIELONI i inne państwa bałtyckie).

ZIELONI

Stosunki NIEBIESCY-ZIELONI układają się poprawnie. Znajduje to swój wyraz w sytuacji mniejszości narodowych. Ze względu na swój potencjał i położenie geostrategiczne, dostrzega się NIEBIESKICH jako ważnego partnera gospodarczego i pośrednika ułatwiającego bliższą współpracę z zachodnioeuropejskimi strukturami gospodarczymi i bezpieczeństwa.

Gospodarka ZIELONYCH, mimo iż nadal uzależniona od BRAŻOWYCH, przeżywa znaczny rozkwit. Kartą przetargową w sporach BRAŻOWI-ZIELONI staje się sytuacja mniejszości BRAŻOWYCH. Wielu obywateli BRAŻOWYCH mieszkających w państwie ZIELONYCH, pełniąc ważne funkcje w gospodarce i administracji, solidaryzuje się z dążeniami BRAŻOWYCH do podporządkowania ZIELONYCH ich interesom. BRAŻOWI odgrają się, że wstąpienie ZIELONYCH do NATO wiązać się będzie z wkroczeniem wojsk BRAŻOWYCH na ich terytorium.

Mimo oficjalnego stanowiska rządu ZIELONYCH o tym, iż problem Obwodu Nadbałtyckiego jest wewnętrzną sprawą BRAŻOWYCH wielu polityków, naukowców, a nawet znaczna część społeczeństwa ZIELONYCH tęskni za jednością z Obwodem Nadbałtyckim.

Bliskie kontakty ZIELONYCH z NIEBIESKIMI i krajami zachodnimi (batalion sił pokojowych ONZ, wejście do CEFTY, przejęcie znacznej ilości sprzętu i uzbrojenia wojskowego od NIEBIESKICH wywołały ostrą krytykę władz BRAŻOWYCH.

Od wielu tygodni mają miejsce incydenty graniczne związane z naruszeniem przestrzeni powietrznej ZIELONYCH przez rozpoznawcze samoloty BRAŻOWYCH, z kierunku nadbałtyckiego i znad obszaru CZERWONYCH. Ambasador BRAŻOWYCH w państwie ZIELONYCH uzasadnia to błędami młodych pilotów po radykalnej zmianie personelu latającego.

ASPEKT MILITARNY

BRAŻOWI

Cywilna kontrola w armii BRAŻOWYCH napotyka na znaczny opór ze strony wyższych dowódców wojskowych. Minister obrony ma trudności z

opanowaniem kłopotów natury gospodarczej i społecznej w armii (korupcja, inflacja, dezercja, odejście młodej kadry itp.). Odejście 35 tys. oficerów młodszych do 30 roku życia w 1992 roku i dalszych 16 tys. w 1993 roku wzmocniło konserwatywny charakter armii, reprezentowany przez oficerów starszych. Zapowiada się dalszą redukcję sił zbrojnych.

BRAZOWI wstrzymali realizację układu START-2, warunkując jego kontynuację deklaracją paktu NATO o nie przyjmowaniu nowych członków do roku 2010.

Strategiczne siły BRAZOWYCH są gotowe do ataku nuklearnego lub konwencjonalnego w obszarze żywotnych interesów BRAZOWYCH. Wydłużono - dla jesiennego poboru - czas zasadniczej służby wojskowej, co pozwoliło podnieść stopień pokojowego ukończenia sił zbrojnych do ok. 80 %.

Zintensyfikowano ćwiczenia o około 20 %, szczególnie Floty Bałtyckiej i 21 armii. BRAZOWI zapowiadają wzmoczenie wspólnych ćwiczeń z CZERWONYMI, w których uczestniczyć mają Wojska Ochrony Pogranicza, Flota Bałtycka, Służba Celna i siły porządkowe MSW.

Sztaby sił zbrojnych BRAZOWYCH i CZERWONYCH przygotowują projekt połączenia sił zbrojnych obydwu państw, co wiązać się może z dyslokacją zwiększonej ilości wojsk BRAZOWYCH na terenie CZERWONYCH.

GRANATOWI

Pod koniec 1995 roku rozpoczęła działalność Generalna Inspekcja Wojskowa przy prezydencie z zadaniem kontroli resortów „siłowych”: MON, MSW. W tym samym czasie powołana przez prezydenta Główna Inspekcja Obrony rozpoczęła nadzorowanie restrukturyzacji sił zbrojnych, ich gotowości i szkolenia.

Ministerstwo Obrony zacieśnia współpracę z instytucjami zachodnimi w dziedzinie restrukturyzacji, przezbierania i wspólnych ćwiczeń wojskowych. Oczekuje się sformułowania wspólnego batalionu NIEBIESKICH i GRANATOWYCH.

Koncepcja wspólnego z BRAZOWYMI systemu obrony powietrznej napotyka znaczne trudności organizacyjne i kompetencyjne. BRAZOWI pragną

przejąć dowodzenie połączonymi siłami, a także uzyskać nieograniczone prawo korzystania z przestrzeni powietrznej GRANATOWYCH.

CZERWONI

Zacieśniająca się współpraca wojskowa BRAZOWYCH i CZERWONYCH hamuje dotychczasowe zmiany, korzystnie wpływające na bezpieczeństwo NIEBIESKICH. Wstrzymano wycofywanie wojsk BRAZOWYCH, przygotowuje się projekt połączenia sił zbrojnych i rozmieszczenia na terenie CZERWONYCH części sił strategicznych BRAZOWYCH.

Na początku 1997 roku ujawniono plany ćwiczeń zgrzywających systemy rozpoznania i dowodzenia BRAZOWYCH i CZERWONYCH. Ćwiczenia mają się wiązać z realizacją tematyki przegrupowań związków taktycznych, a nawet operacyjnych, obejmujących swym rozmachem obszar państwa CZERWONYCH i Obwodu Bałtyckiego.

Służba graniczna (Służba Celna i Wojska Ochrony Pogranicza) zastrzyła kontrolę na przejściach granicznych z ZIELONYMI. Planuje się przeprowadzenie wspólnych ćwiczeń BRAZOWYCH i CZERWONYCH pk. "ZAPORA", mających na celu przeprowadzenie akcji porządkowych w strefie nadgranicznej CZERWONYCH z ZIELONYMI.

CZERWONI zapowiadają pilny zakup lub dzierżawę śmigłowców bojowych i dział o kalibrze powyżej 100 mm w celu uzupełnienia braków wynikających z limitu CFE.

ZIELONI

ZIELONI są w trakcie tworzenia Sił Ochrony Kraju. Szczególną uwagę przywiązuje się do tworzenia sił szybkiego reagowania (ok. 5000 żołnierzy), Sił Straży Granicznej i wojsk OT.

Ministerstwo Obrony, dążąc do uniezależnienia się od dostaw uzbrojenia i sprzętu od BRAZOWYCH, kontynuuje rozmowy z przedstawicielami przemysłu zbrojeniowego NIEBIESKICH i Europy Zachodniej na dostawy uzbrojenia i zakup (dzierżawę) licencji na produkcję amunicji, materiałów wybuchowych i uzbrojenia piechoty.

Planuje się zwiększenie ilości ćwiczeń mających na celu weryfikację planowanej struktury Sił Ochrony Kraju, a także przeprowadzenie wspólnych z pododdziałami państw zachodnich (i NIEBIESKICH) ćwiczeń o charakterze ratowniczym na wypadek sytuacji kryzysowych.

III. SYTUACJA SZCZEGÓŁOWA:

D – 2 miesiące^{)}*

BRAŻOWI i CZERWONI podpisują porozumienie o unii gospodarczej i militarnej. Jednocześnie ambasadorzy tych państw, w stolicy ZIELONYCH, przekazują noty swych rządów, w których proponuje się ZIELONYM przyłączenie się do unii. W przeciwnym wypadku, ze względu na trudności gospodarcze, ograniczone zostaną dostawy surowców energetycznych i energii elektrycznej dla państw bałtyckich. Ograniczona zostanie również wymiana doświadczeń między BRAŻOWYMI a ZIELONYMI w dziedzinie przemysłowej i technicznej.

BRAŻOWI jako stały członek Rady Bezpieczeństwa żądają zaprzestania wymiany wojskowej między ZIELONYMI a NIEBIESKIMI i BRUNATNYMI, argumentując swoją postawę wzrastającym poczuciem zagrożenia swoich interesów.

D - 1,5 miesiąca

BRAŻOWI i CZERWONI wzywają swych ambasadorów w celu przeprowadzenia konsultacji.

BRAŻOWI zerwali całkowicie dostawy energii i paliw dla ZIELONYCH. W tej sytuacji ZIELONI zmuszeni zostali do uruchomienia strategicznych rezerw materiałowych, które mogą wystarczać zaledwie na dwa miesiące.

^{*)} D-2 miesiące oznacza, że zdarzenie miało miejsce 2 miesiące przed dniem, w którym odbywa się gra.

Na terenie ZIELONYCH dochodzi do częstych przerw w pracy i strajków inspirowanych przez osoby mniejszości BRAZOWYCH. Dochodzi do zamieszek na tle narodowościowym na terenach zamieszkałych przez mniejszość BRAZOWYCH. Społeczeństwo ZIELONYCH, ugrupowania nacjonalistyczne i media wskazują mniejszość BRAZOWYCH jako jedno ze źródeł zaistniałych trudności. Przy okazji zamieszek społecznych w trudnej sytuacji znalazła się mniejszość NIEBIESKICH.

W wyniku wzrostu aktów sabotażu i nielegalnych przekroczeń granicy państwowej, ZIELONI postanowili powołać siły rezerwowe obrony terytorialnej i straży granicznej.

Na terenie elektrowni jądrowej w m. Ignalina doszło do ostrego sporu między wykwalifikowanymi robotnikami mniejszości BRAZOWYCH, a pozostałą załogą. Dokonano uszkodzeń, przerywając pracę niektórych urządzeń przesyłowych. Strajkujący żądają natychmiastowego ustosunkowania się rządu ZIELONYCH do propozycji BRAZOWYCH, odkładając postulaty zawodowe do załatwienia w terminie późniejszym.

Rząd ZIELONYCH zwrócił się do rządu NIEBIESKICH z prośbą o misję medacyjną w rozstrzygnięciu sporu i wyjaśnieniu kwestii spornych między ZIELONYMI a BRAZOWYMI.

W D-20 siły desantu morskiego BRAZOWYCH przeprowadziły ćwiczenia wojskowe w pobliżu wód terytorialnych ZIELONYCH. Doszło do naruszenia suwerenności obcych państw na pokładzie ich floty handlowej. Od połowy września wydzielone związki taktyczne CZERWONYCH i Obwodu Bałtyckiego przygotowują wspólne ćwiczenia pk. „TORFOWISKO”. W tym celu ambasador CZERWONYCH przekazał notę dyplomatyczną do władz ZIELONYCH z prośbą o umożliwienie przemarszu ich wojsk przez terytorium ZIELONYCH na terytorium Obwodu Bałtyckiego.

Nasilenie ćwiczeń wojskowych, wydłużenie odpraw celnych oraz napady na konwoje na drogach lądowych spowodowały spadek napięcia żeglugi i transportu lądowego oraz wzrost kosztów ubezpieczeń, grożąc całkowitym zerwaniem połączeń handlowych.

W ostatnich dniach zwiększył się znacznie napływ do NIEBIESKICH turystów mniejszości NIEBIESKICH z terenu ZIELONYCH. Są to tzw. turyści handlowi, z których część pozostaje u NIEBIESKICH dłużej ponad czas deklarowany wcześniej. Obserwuje się nasilenie kradzieży i napadów na turystów ZIELONYCH, dokonywanych przez obcokrajowców. Ambasador ZIELONYCH w państwie NIEBIESKICH prosi MSZ o interwencję w tej sprawie. Turyści BRAZOWYCH i CZERWONYCH nie wracają do kraju, skupiając swą aktywność „handlową” na obszarze województwa warmińsko-mazurskiego i podlaskiego

Nie znani dotąd sprawcy dokonują napadów rabunkowych na magazyny żywności i hurtownie na terenie gmin przygranicznych. W Suwałkach, Hajnówce, Augustowie, Sokółce, Gołdapi i Dąbrowie Białostockiej miały miejsce akty sabotażu na terenie zakładów przemysłowych i stacji kolejowych.

Mniejszość ZIELONYCH w państwie NIEBIESKICH zwróciła się do marszałków Sejmu i Senatu o poparcie władz NIEBIESKICH dla narodu ZIELONYCH.

D - 1 miesiąc

Próby opanowania strajku w m. Ignalina nie przyniosły rezultatu. Zdesperowani pracownicy grożą tragicznym w skutkach przerwaniem systemu chłodzenia reaktorów jądrowych.

Radio, telewizja i inne media BRAZOWYCH i częściowo CZERWONYCH nasiliły kampanię przeciwko ZIELONYM. Prezentuje się wypowiedzi przywódców i wiece partii nacjonalistycznych żądających wkroczenia sił szybkiego reagowania na terytorium ZIELONYCH, w celu poprawy sytuacji mniejszości BRAZOWYCH i CZERWONYCH oraz wymuszenia uległości tego państwa wobec żądań BRAZOWYCH i CZERWONYCH.

Na terenie CZERWONYCH w pobliżu granicy z ZIELONYMI gromadzą się siły wojska, policji i straży granicznej mające wziąć udział w ćwiczeniu „TORFOWISKO-97”. Nadal brak zgody rządu ZIELONYCH na przemarsz tych wojsk.

Niepokój wywołany u ZIELONYCH zmusza ich rząd do podjęcia nadzwyczajnych środków w dziedzinie gospodarczej i bezpieczeństwa państwa. Wstrzymano sprzedaż paliw do aut osobowych, ograniczono ruch pociągów. Przewozy towarowe ograniczono do minimum zapewniając jedynie funkcjonowanie strategicznie ważnych elementów gospodarczych i wyżywienie ludności.

Od dnia **D-15** na terenie okręgów przygranicznych z CZERWONYMI i BRAZOWYMI wprowadzono u ZIELONYCH ograniczenie ruchu turystycznego, a w miejscowościach granicznych godzinę policyjną. Wzdłuż dróg: Grodno, Alitus, Kaunas; Lida, Wilno, Paniewiezys, Braślów, Turmantas, Rokiszkis oraz Gusiew, Kowno i Kaliningrad, Szulaj prowadzone są intensywne prace remontowe, co ZIELONI tłumaczą koniecznością wykorzystania pożyczki Banku Światowego, kończącej się z upływem 1997 roku.

W **D-14** rząd ZIELONYCH zwrócił się do rządów NIEBIESKICH, BRUNATNYCH i BIAŁYCH o udzielenie gwarancji rządowych na dostawy z tych państw ropy naftowej, węgla kamiennego i energii elektrycznej.

Na wodach terytorialnych Obwodu Bałtyckiego doszło do katastrofy tankowca z okrętem wojennym. Plama ropy przesuwana się w kierunku pół.-zach. Zbliżając się niebezpiecznie do wód NIEBIESKICH.

W dniach **D-14;15** międzynarodowe organizacje humanitarne (UN Department of Humanitarian Affairs / UN DHA, International Red Cross - IRC) powzięły decyzje o udzieleniu pomocy ZIELONYM, w celu likwidacji ogniska epidemii żółtaczki w rejonie południowo-zachodnim (około 600 zachorowań) oraz w celu zapewnienia pomocy humanitarnej (dostarczenie wody pitnej - planuje się dostawy z terenu NIEBIESKICH, dostarczenie żywności, odzieży itp.). W tej sprawie prowadzone mają być również rozmowy z MSZ NIEBIESKICH i organizacjami humanitarnymi.

Ocenia się następujące potrzeby:

- około 1000 hospitalizacji chorych;
- około 5000 konsultacji medycznych;
- dostarczenie blisko 1000 ton żywności;
- dostarczenie 5000 m³ wody pitnej.

Zachodnie media zwiększyły znacznie swoje zainteresowanie problematyką wschodnią. Przedstawiciele opozycyjnych partii politycznych, organizacji międzynarodowych i publicyści polityczni żądają od swych rządów bardziej zdecydowanych postaw, w celu zapobieżenia konfliktowi przez rozstrzygnięcie sporu na drodze pokojowej. W ostatnich dniach w stolicach państw europejskich a także w większych miastach miały miejsce liczne manifestacje przeciwko BRAZOWYM. W Krakowie na teren konsulatu BRAZOWYCH wdarła się grupa bojówkarzy usiłując opanować siedzibę konsula. Dzięki interwencji sił porządkowych próbę tę udaremniono. W tej sprawie ambasador BRAZOWYCH zwrócił się do Ministra Spraw Zagranicznych z żądaniem wzmocnienia ochrony placówek dyplomatycznych jego państwa.

Napięta sytuacja w regionie zmusiła Sekretarza Generalnego ONZ do zwołania w dniu **D-10** nadzwyczajnej sesji Rady Bezpieczeństwa ONZ.

**INFORMACJE DODATKOWE DO GRY DECYZYJNEJ
NA WYŻSZYCH KURACH OBRONNYCH
(Założenie nr 2 - grupa centralna)**

(Uwaga: Materiał przekazywany uczestnikom gry w dniu zajęć)

**I. TEMAT: ORGANIZACJA OBRONY NARODOWEJ W SYTUACJI
KRYZYSU POLITYCZNO-MILITARNEGO**

II. ROZWÓJ SYTUACJI MIĘDZYNARODOWEJ

1. Świat i ONZ

- Sekretarz Generalny ONZ wydał oświadczenie w dniu **D-11**, oferując swoją osobistą pomoc mediacyjną skłóconym stronom.
- Rada Bezpieczeństwa ONZ w dniu **D-9** rozpoczęła konsultacje w sprawie sposobu wymuszenia na **BRAZOWYCH** zmiany postawy w stosunku do **ZIELONYCH** i innych państw bałtyckich.
- Przedstawiciel **BRAZOWYCH** w Radzie Bezpieczeństwa zapowiedział bojkot obrad.
- Papież wzywa hierarchię Kościoła Prawosławnego o wsparcie w działaniach na rzecz ochrony pokoju w Europie.

2. OBWE, Unia Europejska, Unia Zachodnio-Europejska

- Stała Rada OBWE spotkała się w **D-8**, w celu określenia zakresu rozmów i mediacji.
- **POMARAŃCZOWI** i **BRUNATNI** zgłosili propozycję wysłania sił humanitarnych ze składu Eurokorpusu do udzielenia pomocy ludności **ZIELONYCH** i **CZERWONYCH** w rejonie epidemii; wydzielone siły liczą ok. 2,7 tys. żołnierzy. Zapowiedziano także przeprowadzenie ćwiczenia pk. „**PEGASUS**”, na południowo-wschodnim obszarze **BRUNATNYCH**.

- Nadal brak jednolitości w ramach UZE w zakresie zaangażowania się w strefie sporu. Przygotowywane jest posiedzenie Rady UZE na dzień **D+5** (Zob. zał. 2 do informacji dodatkowej).

3. NATO

- Rada NATO nakazała dowództwu sił NATO wprowadzenie dodatkowych środków ostrożności, włącznie z wprowadzeniem wyższych stanów gotowości bojowej. Centrum Satelitarne (SATCEN) otrzymało zlecenie nadzoru bezpieczeństwa w regionie Europy Śr.-Wsch., z uwzględnieniem obszaru Bałtyku.

4. Sytuacja w strefie sporu i przyległej

- Ambasadorzy BRAŻOWYCH i CZERWONYCH opuścili Wilno.
- W dniu **D-5** prezydent BRAŻOWYCH wydał oświadczenie, w którym zażądał zdecydowanie nie angażowania się państw obcych w ich problemy, a także radykalnych ustępstw ze strony ZIELONYCH w zakresie:

- zrezygnowania z aspiracji prozachodnich;

- zerwania więzi militarnych z NIEBIESKIMI;

- zagwarantowania autonomiczności ludności pochodzenia BRAŻOWYCH.

- Zwiększył się ruch przygraniczny między NIEBIESKIMI a ZIELONYMI i CZERWONYMI. Zdarzają się masowe, zorganizowane wjazdy do NIEBIESKICH mniejszości tej narodowości. Placówki graniczne nie mogą opanować tej sytuacji swoimi stałymi załogami.

- Na terenie województw wschodnich (suwalskie, białostockie) zanotowano zwiększoną zachorowalność na żółtaczkę. Lekarze wojewódzcy wnioskujeją wprowadzenie stanu epidemii w województwach.

- **D-5** - nota ZIELONYCH do rządu BRAŻOWYCH o gwarancję granic.

- **D-4** - protest przywódców mniejszości BRAŻOWYCH przeciw dyskryminacji BRAŻOWYCH w państwie ZIELONYCH.

- Ministerstwo Gospodarki NIEBIESKICH poinformowało o spadku dostaw paliw i gazu ziemnego BRAZOWYCH o ok. 15 %.
- D-2 - MSZ CZERWONYCH przedstawia ambasadorowi ZIELONYCH postulaty w sprawie poprawek granicznych.
- ZIELONI rozpoczęli mobilizacyjne rozwinięcie sił zbrojnych i sił rezerwy MSW.
- Wzdłuż wybrzeży ZIELONYCH prowadzone są manewry części Floty Bałtyckiej (sił Obwodu Bałtyckiego).
- Nad obszarem ZIELONYCH zestrzelono jeden samolot rozpoznawczy CZERWONYCH.
- Zaobserwowano wzmożoną działalność terrorystyczną w państwie ZIELONYCH.
- W strefie przygranicznej CZERWONYCH z ZIELONYMI nasiliła się aktywność środków radiowych i zakłócających.
- Wzdłuż wschodniej granicy NIEBIESKICH wzrosła częstotliwość lotów powietrznych aparatów rozpoznawczych.
- Prognoza bieżąca wskazuje, że plama ropy, dotąd nie opanowana, będzie się przesuwać dalej w tym samym kierunku. Kraje bałtyckie nie podjęły jeszcze dostatecznych środków zapobiegawczych obawiając się negatywnej reakcji BRAZOWYCH, w strefie sporu.

ORGANIZACJA BEZPIECZEŃSTWA I WSPÓŁPRACY W EUROPIE
STAŁA RADA
..... plenarne posiedzenie ,(*dzień, miesiąc, rok*)

DECYZJA Nr....

Stała Rada,

Na podstawie raportu Osobistego Przedstawiciela Przewodniczącego Rady (*nazwisko i imię*), z jego wizyty roboczej w kraju ZIELONYCH, w dniach(*do D-10*).

1. Akceptuje zalecenia zawarte w raporcie dotyczące dialogu między stronami sporu międzynarodowego.
2. Stwierdza potrzebę złagodzenia sporu w regionie, środkami politycznymi oraz pilnego udzielenia pomocy humanitarnej.
3. Deklaruje gotowość OBWE, we współpracy z innymi instytucjami i organizacjami międzynarodowymi, do:
 - a. udzielenia pomocy państwu ZIELONI w przywróceniu i podtrzymaniu demokratycznych standardów ze wsparciem dla centralnych i lokalnych instytucji demokratycznych, włącznie,
 - b. przejęcia koordynacyjnej funkcji, we współpracy z innymi organizacjami, w stosunku do wszystkich uczestników pomocy i wsparcia dla skłóconych stron.
4. Zwraca się z prośbą do Przewodniczącego, przy poparciu Sekretarza Generalnego, o kontynuowanie konsultacji, z należącymi do OBWE państwami, dotyczących współpracy i koordynowania z tymi państwami, a także z organizacjami międzynarodowymi w kwestii zaangażowania humanitarnego na rzecz ludności w państwach objętych sytuacją sporną.

Przewodniczący przedstawi wnioski z tych konsultacji Stałej Radzie, jeśli to możliwe, w jak najwcześniejszym terminie.

UNIA ZACHODNIOEUROPEJSKA

ZARYS PORZĄDKU DZIENNEGO

Posiedzenia Rady Unii Zachodnioeuropejskiej
w dniu **D+5**godz. 9.00

W uzgodnieniu z prezydium i w świetle wniosków osiągniętych przez Radę ds. Ogólnych Unii Europejskiej, podczas spotkania w dniu dzisiejszym, Sekretariat UZE postanawia o zwołaniu nadzwyczajnego posiedzenia Rady Stałej, w celu przedyskutowania sytuacji w regionie Europy Śr.-Wsch.. Spotkanie odbędzie się w dniu..... (D+5).

W załączeniu przedstawiony jest zarys porządku dziennego. W czasie posiedzenia Sztab Wojskowy zostanie poproszony o przedstawienie krótkiego wprowadzenia, po którym Prezydium i delegacje reprezentujące Prezydium UE oraz Przewodniczącego OBWE zaprezentują dalsze informacje w dziedzinach: politycznej, gospodarczej i społecznej.

Porządek posiedzenia Rady Stałej:

1. Raport Sztabu Wojskowego o sytuacji militarnej.
2. Wystąpienie przedstawiciela OBWE.
3. Wystąpienie przedstawiciela Unii Europejskiej.
4. Wystąpienia członków, partnerów stowarzyszonych i obserwatorów.
5. Prezentacja wariantów rozwoju sytuacji i wstępnych opcji zaangażowania UZE:
 - a. przy wsparciu i pełnym zaangażowaniu oraz współpracy podmiotów sporu,
 - b. przy wsparciu i zaangażowaniu jednej ze stron lub jej dążeniu do wyeliminowania udziału strony przeciwnej.
 - c. w innych przypadkach (np. całkowitego braku współpracy).

Członkowie UZE, państwa stowarzyszone i obserwatorzy proszeni są o przedstawienie ocen sytuacji i wariantów zaangażowania wg powyższych scenariuszy (5.a,b,c) w zakresie:

- a. zaangażowania dyplomatycznego,
- b. zaangażowania dyplomatycznego i gospodarczego,
- c. zaangażowania dyplomatycznego, gospodarczego i wojskowego
- d. zaangażowania humanitarnego.

W celu ułatwienia przygotowań posiedzenia Rady prosi się o wypełnienie poniższej tabeli, prezentującej wstępne stanowisko uczestników posiedzenia w przedmiotowej sprawie i przesłanie na dwa dni przed spotkaniem.

Lp.	Wyszczególnienie	Warianty zaangażowania				Uwagi
		a	b	c	d	
	Warianty rozwoju sytuacji					
1.	Wsparcie, zaangażowanie i współpraca stron sporu					
2.	Zaangażowanie jednej ze stron					
3.	Zaangażowanie jednej ze stron przy niechęci do współpracy z drugą stroną					
4.	Brak współpracy stron					

UWAGI TECHNICZNE:

X - zaangażowanie mało prawdopodobne

XX - zaangażowanie prawdopodobne

XXX – zaangażowanie pewne

Druk AON nr 41/WW

MAPA SYTUACJI KRYZYSOWEJ

